

Minnesanteckningar från Samverkan LSS den 6 maj 2025

Närvarande

Philip Stewén, borgarrådssekreterare, social- och trygghetsroteln

Astrid Thornberg, funktionshindersonbudsman, SLK

Sara Pernold, områdeschef, socialförvaltningen

Anna Ljungquist, utredare, socialförvaltningen

Stefan Fagerström, verksamhetschef, FUB Stockholm

Magdalena Kydd, Autism Stockholms län

Sandra Lindquist, intressepolitisk ombudsman, Funktionsrätt
Stockholm stad

Återblick från föregående möte

Samverkansparterna hade inget att ta upp från föregående möte.

Kort nulägesrapport från samverkansparterna

Funktionsrätt Stockholms stad

Funktionsrätt Stockholms stad berättade att de precis haft årsmöte. De har flera nya ledamöter varav tre kommer från unga funktionsrörelsen. Den satsning som de har gjort för att föryngra råden har gett avtryck även i den egna styrelsen.

Funktionsrätt Stockholms stad informerade om att de är med som en aktiv part i den pågående utvärdering av funktionshinderråden. De sitter även med i referensgruppen för *Framtidens socialtjänst*.

I maj kommer de att ha ett representantskap vars fokus kommer att vara medlemsföreningarnas ekonomiska situation och förutsättningar för funktionshinderrörelsen att verka i Stockholms stad. Upplever medlemsföreningarna att det finns resurser och möjligheter att göra det som de vill? Hur stödjande anser föreningarna att staden är? Funktionsrätt Stockholms stad kommer att återkomma i frågan.

I slutet av april genomförde Funktionsrätt Stockholms stad en debatt med utgångspunkt i deras rapport om skolan ([Så funk^{ar} skolan!](#)). Jan Jönsson (L), Tina Kratz (V) och Andrea Hedin (M)

medverkade i debatten. Enligt Funktionsrätt Stockholms stad blev det ganska tydligt att deras frågor inte blir prioriterade i alla avseenden och att kunskapen om deras frågor inte är så stor. Men det blev ett lyckat möte i alla fall. Funktionsrätt Stockholms stad kommer att fortsätta sitt arbete i ljuset av rapporten och fokusera på den maktasymmetri som föräldrar upplever.

FUB

FUB ser just nu över hur de som deltar i de olika funktionshinderråden tillsammans ska hitta gemensamma punkter/frågor och forum där de kan prata med varandra.

Stefan berättade att han tidigare varit rättsombud men att han slutade med det år 2019. Trots det får han fortfarande förfrågningar om att hjälpa medlemmar som behöver stöd i olika frågor. Enligt Stefan finns det ingen röd tråd gällande en specifik insats. Det är ett generellt behov, oavsett insats eller ålder. FUB har rättsombud i hela landet, tyvärr finns det för tillfället inga i Stockholms län. FUB ser ett behov av någon form av rättsligt stöd. Medlemmar som får avslag på sin ansökan uppmanas att överklaga, men det är inte så många som orkar driva en sådan process. Det känns svårt när det inte finns någon hjälp att hänvisa till.

FUB jobbar vidare med att se till att alla har en bra fritid. De har fullt i nästan alla verksamheter som de anordnar. På bowlingen brukar upp mot 60 personer delta, på sina danser har de 400 deltagare. FUB har ett sjuttioital ledare i föreningen. Medelåldern bland deltagarna är 50 år. Det pågår ett arbete med att försöka locka fler yngre till verksamheterna, bland annat anordnas ett familjeläger i sommar tillsammans med Stiftelsen Barnens Dag. Målet med lägret är att försöka starta ett föräldranätverk.

Autism Stockholms län

Inom Autism Stockholms län pågår en diskussion om hur de på bästa sätt kan stödja sina medlemmar. De har i nuläget skolombud och LSS-ombud men den rådgivning täcker inte riktigt behoven som finns. Medlemmar önskar stöd i att formulera sin ansökan om insats, hur de ska bemöta ett avslag och så vidare. Autism Stockholms län diskuterar just nu vad de kan bidra med för sina medlemmar. Det handlar mycket om egenmakt, information och kunskap för att kunna formulera sig på ett bra sätt.

Autism Stockholms läns aktiviteter fortsätter som tidigare och utvecklas även i olika mån. Bland annat är det en del barn- och familjegrupper som startar upp. I helgen anordnades Familjedagarna i Blecktornsparken, det var ett välbesökt arrangemang. Upplevelsen

är att det är många som räcker upp handen och vill bidra på olika sätt, även unga människor vilket är extra roligt.

Vidare uppgav Autism Stockholms län att de har stött på patrull utifrån att de är en länsförening och därmed inte har en verksamhet som är enbart för stadens invånare. Det får till följd att de inte har möjlighet att få subventionerad eller avgiftsfri hyra i stadens lokaler och anläggningar vid anordnande av olika aktiviteter. Det innebär att det blir en helt annan kostnad förknippad med aktiviteterna vilket är något som Autism Stockholms län behöver fundera över hur de ska förhålla sig till. Bland annat är det tillgången till bad som påverkas.

Föreningarna är eniga i upplevelsen att stadens regelverk inte stämmer överens med hur det ser ut i verkligheten då många föreningar organiserar sig i större geografiska områden för att minska på exempelvis administration. Social- och trygghetsroteln undrade om föreningarna redovisar hur stor andel av medlemmarna som är stockholmare? Enligt Autism Stockholms län räcker inte det eftersom kravet för att erhålla subventionerad eller avgiftsfri hyra är att minst 50 procent av medlemmarna ska vara folkbokförda i Stockholms stad.

Funktionsrätt Stockholms stad lyfte även problemet med redovisning av personnummer kopplat till Idrottsnämndens regler för ekonomiskt stöd till föreningar. Funktionsrätt Stockholms stad har gjort en skrivelse kring det här och begärt ett möte med ansvarigt borgarråd samt ordförande i idrottsnämnden.

Enligt Autism Stockholms län är detta inte ett problem som är unikt för Stockholms stad, de stöter på det även i andra kommuner. Där har de i vissa fall hittat en väg genom regelverket genom att presentera hur de är organiserade och anledningen till detta samt även genom att med hjälp av aktiviteter visa på att de är aktiva i den aktuella kommunen. Den lösningen har än så länge inte fungerat i Stockholms stad.

Enligt SLK hanteras den här frågan just nu. Framförallt ser man över kravet på att 50 procent av deltagarantalet måste vara folkbokförda i Stockholms stad och kravet på redovisning av personuppgifter. Vidare framkom att idrottsnämnden ska träffa aktuellt funktionshinderråd kring den här frågan.

Social- och trygghetsroteln

Politiken är inne i förberedelserna för budget 2026. För tillfället tar de emot inspel och inväntar de budgetuppdrag som ska rapporteras i maj.

Vidare uppgav social- och trygghetsroteln att den centrala placeringsfunktionen (CPF) snart är på plats, den 1 juli är det tänkt att den ska starta upp. CPF:en ska jobba med boendeplaceringar enligt LSS som görs utanför valfrihetssystemet. Stadens kostnader för denna typ av placeringar har ökat rejält. Tanken är att skapa en bättre förhandlingsposition vid tecknandet av individuella avtal genom att prata med en röst istället för att respektive stadsdelsnämnd förhandlar enskilt med berörda aktörer.

Socialförvaltningen

Även på socialförvaltningen pågår det mycket arbete kring olika budgetuppdrag som ska rapporteras på ett eller annat sätt inom kort.

Vidare pågår arbetet med Socialtjänstrapport 2024. Den ska redovisas i socialnämnden den 20 maj.

SLK

Arbetet med att se över om den nya organiseringen av, och arbetssätten för, funktionshinderråden har fallit väl ut har startat upp. Tidsplanen är att planeringen är förlagd till våren, genomförandet under hösten och eventuella nya förslag eller möjligheter till åtgärder kommer genomföras år 2026.

Under våren har funktionshindersombudsmannen, tillsammans med en arbetsgrupp, sett över formen för S:t Julianpriset. I den översyn som gjordes framkom att de fyra kategorierna inte främjade arbetet med priset. Många har haft svårt att veta vilken kategori de skulle nominera till. För att underlätta har det beslutats att enbart ha en kategori. Det går bra att tipsa om potentiella pristagare under hela året, men det har nu gjorts en informationssatsning gällande priset. Bland annat har det gått ut information via funktionshinderråden, det har även annonserats på bibliotek och medborgarkontor. Det går bra att tipsa om pristagare fram till och med den 31 maj.

FUB Stockholm framförde att det var fint att det tidigare utsågs fyra pristagare. Det gjorde att flera olika verksamheter kunde lyftas fram. Frågan ställdes om det även fortsättningsvis skulle kunna lyftas fram fler verksamheter förutom pristagaren? Enligt SLK finns det inget som hindrar att det utses fler än en pristagare även om det numer bara finns en kategori. Arbetsgruppen kommer att ta fram förslag på verksamheter som de tycker bör uppmärksammas och överlämna till juryn för beslut.

Ett annat budgetuppdrag som det jobbas med är hur tillgänglig stadens kommunikation är utåt. Det är SLK:s kommunikationsavdelning som håller i arbetet. Än så länge har arbetet inte kommit så långt. Det har utsetts en styrgrupp som består av kommunikationsdirektören, enhetschefen på

kommunikationsavdelningen och funktionshindersombudsmannen. Styrggruppen har haft sitt första sammanträde vid vilket uppdraget formaliserades och utkastet till ett projektdirektiv togs fram.

Avslutningsvis nämnde SLK att det anordnas en infoträff för ledamöterna i funktionshindersråden den 20 maj. Temat kommer att vara brukarundersökning.

Övriga frågor/punkter

Avstämning av representanter från samverkansparterna (socialförvaltningen)

Socialförvaltningen passade på att stämma av sändlistan till Samverkan LSS. För socialförvaltningens del kommer Maria Karlsson att utgå med anledning av att hon är tjänstledig det kommande året. Eventuell ersättare för henne kommer att meddelas senare. FUB Stockholm åtog sig att kolla upp huruvida Malin Tjernell Prioset ska kvarstå, återkommer med besked. För övrigt inga ändringar vad gäller representanter i Samverkan LSS.

Individuell Plan – hur kan Staden bidra för att sprida/implementera med syfte att öka användandet? (FUB Stockholm/Autism Stockholms län)

Det finns redan en planering för detta. Socialförvaltningen och FUB Stockholm/Autism Stockholms län har ett möte inbokad på eftermiddagen den 7 maj.

Friskvårdskortet – hur går det? Är det fler som hämtat ut kort och kan man se att de nyttjas = har aktivitetsgraden ökat? Finns det någon uppfattning om vad som är mest uppskattat – bad/gym etc.? (FUB Stockholm/Autism Stockholms län)

Socialförvaltningen informerade om att det under perioden 1 januari - 7 mars 2025 hade hämtats ut 225 friskvårdskort. Under samma period förra året hämtades 176 friskvårdskort ut. Det finns inga siffror kring vad som nyttjas mest när det gäller bad eller gym.

Funktionsrätt Stockholms stad undrade hur det gått med saluföringen av friskvårdskortet. Socialförvaltningen berättade att alla beställarenheter ombetts att skicka ut information om friskvårdskortet direkt till de enskilda som omfattas av erbjudandet. Detta följdes upp på ett chefsnätverk tidigare i år. Det framkom att flera beställarenheter hade gjort detta medan några var mer osäkra och behövde kolla upp saken. De som ännu inte hade skickat ut information om erbjudandet uppgav att de skulle se till att det blev gjort.

Vidare togs det upp att det från föreningarnas håll tidigare framförts önskemål om att anordna ett öppet hus-dag i stadens simhallar. Med anledning av att det är så få som nappar på erbjudandet om

friskvårdskort vore det ett bra sätt att sprida information om vad kortet innebär. Enligt FUB Stockholm är upplevelsen att idrottsförvaltningen har varit negativa till idén då det skulle kosta pengar och även vara svårt att genomföra.

Socialförvaltningen framförde att det finns enskilda stadsdelsförvaltningar som erbjuder olika prova-på-dagar. Det finns dock ingen övergripande bild av i vilken omfattning detta sker, det är något som en skulle behöva titta vidare på.

Social- och trygghetsroteln tog upp att det skulle kunna vara aktuellt med någon form av utvärdering av erbjudandet om friskvårdskort då det nu är inne på sitt tredje år.

FUB Stockholm lyfte att det är viktigt att titta på goda exempel men även att undersöka vilka hinder det finns för den enskilde att komma iväg till simhallen. Enligt FUB Stockholm skulle fri ledsagning kunna vara en möjliggörare för enskilda att ta sig till simhallen. Autism Stockholms län framförde att om det görs en utvärdering nu, och sedan ytterligare en i det fall det blir aktuellt med fri ledsagning, skulle en kunna titta på om det innebar någon skillnad för användandet av friskvårdskorten.

Äldre med IF/Autism – hur fortskrider arbetet? Gäller både boendeform och aktiviteter dagtid. (FUB Stockholm/Autism Stockholms län)

Socialförvaltningen delgav det svar som inkommit från äldreförvaltningen gällande aktiviteter dagtid:

Vi har inte kommit så långt i uppdraget men vi har med stöd utifrån Fritidsutvecklarens arbete på idrottsförvaltningen fått input kring att identifiera de utmaningar som finns avseende personer med IF men också vilket stöd som finns vid utveckling av meningsfulla aktiviteter riktat till målgruppen. Vi har också i april genomfört en workshop tillsammans med chefer för förebyggande verksamheter för äldre och beställarchefer. Vid workshopen gick Fritidsutvecklaren igenom fallgropar och framgångsfaktorer i arbetet med målgruppen. Deltagarna vid workshopen var indelade i grupper utifrån geografiska områden. De fick diskutera hur de såg på förutsättningarna att, inom sitt uppdrag, arbeta riktat till målgruppen. Äldreförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen kommer utifrån det som framkom under workshopen gå vidare i utredningen av hur insatser för att ge målgruppen en meningsfull tillvaro efter 65 bäst kan utformas. I utredningen inkluderas också en översyn av personer över 65 inom socialpsykiatri.

Vad gäller frågan om boende som riktar sig till äldre så har socialförvaltningen fått i uppdrag i Budget 2025 att i samråd med

kommunstyrelsen fortsatt utreda förutsättningarna för profilboenden inom LSS. Frågan om boende med äldreinriktning finns med i den utredningen. Socialförvaltningen utreder även vad som behövs ur ett kompetensperspektiv när det kommer till boenden för äldre. Det uppdraget ska delrapporteras nu i maj med vissa inspel till kommande budget. Sedan återstår att slutföra utredningen kring profilboenden. Äldreförvaltningens utredning fokuserar mer på de öppna insatserna utanför boendena. Autism Stockholms län framförde att de önskar att man till IF även lägger till autism. Enligt socialförvaltningen utreder vi brett för målgrupperna även om enbart IF omnämns.

Biståndshandläggare. Våra medlemmar vittnar om stor omsättning, ofta vet man inte vem ens handläggare är och har än mindre träffat vederbörande. Det påverkar enligt vår uppfattning såväl kvalitet som hållbarhet i beslut/uppföljning. Hur ser det ut ur Stadens perspektiv? (FUB Stockholm/Autism Stockholms län)

Socialförvaltningen uppgav att det inom ramen för arbetet med handlingsplanen för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten har tittats på personalrörligheten inom olika verksamhetsområden.

Inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning har personalrörligheten gått ned sedan toppen år 2022 då den låg på 19 procent. År 2023 låg den på 13 procent och år 2024 på 10,4 procent. Detta är i linje med det som beställarcheferna har uppgett vid chefsnätverk som anordnas av socialförvaltningen. Vårens planerade introduktionsutbildning för nya biståndshandläggare inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning ställdes i år in med anledning av att underlaget var för litet för att anordna utbildningen.

Autism Stockholms län undrade vad siffran för en förväntad personalrörlighet ligger på. Socialförvaltningen hade inför mötet stämt av detta med HR och de uppgav tio procent som ett riktmärke. Autism Stockholms län ställde sig då frågan vad det beror på att deras medlemmar upplever att biståndshandläggaren byts ut ofta och att en inte vet vem ens handläggare är och än mindre har träffat vederbörande? Kan det vara att handläggarna i dagsläget har många fler ärenden än vad de hade tidigare? Enligt FUB Stockholm innebär en ny handläggare även en oro för den enskilde eftersom det då ses med nya ögon på dennes situation. Tidigare var detta ett faktum om en person bytte stadsdel, men nu händer det även vid byte av handläggare.

Socialförvaltningen uppgav att beställarcheferna med jämna mellanrum vill se över hur ärendeantalet ser ut i de olika stadsdelsförvaltningarna. Upplevelsen är att ärendeantalet har minskat över tid. Det är svårt att säga något om vad som är ett rimligt ärendeantal. Det beror på hur mycket arbete ärendena kräver, vilka insatser det ansöks om samt hur sökmönstret ser ut.

Det framfördes önskemål från organisationernas håll om att undersöka vidare kring orsakerna till varför medlemmarna upplever att de inte vet vem deras handläggare är. Samverkansparterna tar med sig frågan till sina respektive nätverk.

Satsa på korttidstillsynen! (Funktionsrätt Stockholm)

Idag finns KTT-verksamhet för barn med autism utan IF i norrort, västerort och söderort. Verksamheterna är privat drivna och tar i mån av plats emot barn inskrivna på skola med annan huvudman. Dessa bedriver resursskola och KTT-verksamheten är avsedd för de barn som går på den egna skolan. I innerstan finns en KTT-verksamhet för barn med autism utan IF. En ligger i Vasastan och Stockholms stad har länge valt att inte teckna avtal med dem då det funnits stora brister i verksamheten.

Utöver dessa finns ingen KTT för barn med autism utan IF. Fördelningen är alltså väldigt ojämn och det är inte ovanligt att restiden är upp till en timme enkel väg.

Staden har länge förlitat sig på att privata aktörer ska täcka behovet av KTT för målgruppen och således sluppit öppna KTT-verksamheter i anslutning till sina CSU-grupper (där man i kartläggning sett att den största gruppen som finns representerade är elever med autism och adhd utan IF). Detta är inte hållbart.

I beslutet om var dessa verksamheter primärt bör öppnas ska man självklart utgå från elevunderlaget i stadens egna verksamheter, där CSU-grupperna, de regionala undervisningsgrupperna och elever som får sitt stödbehov tillgodosett i den vanliga skolverksamheten ingår. Man bör också ta hänsyn till områden med många resursskolor utan egen KTT-verksamhet, till exempel Södermalm.

Budgetuppdrag: Att öppna kommunala KTT-verksamheter.

Socialförvaltningen informerade om att det är utbildningsförvaltningen som ansvarar för CSU-grupper (Centrala särskilda undervisningsgrupper) och driften av kommunala KTT-verksamheter.

Det finns just nu CSU-grupper på tretton grundskolor, fördelade på åtta stadsdelar, och cirka 350 platser. Totalt finns det i Stockholms stad cirka 540 barn/ungdomar som har insatsen KTT. Hur många av de barn/ungdomar som ingår i en CSU-grupp som även har behov av KTT har socialförvaltningen inga uppgifter om. I nuläget finns det i de åtta stadsdelar som har en CSU-grupp mellan en till fyra KTT-verksamheter.

Vidare omfattas KTT av lagen av valfrihet och det står alla utförare fritt att ansöka om att ansluta sig till detta system. Totalt finns det 18 kommunala och nio privata KTT-verksamheter inom valfrihetssystemet. Enligt Funktionsrätt Stockholms stad finns det elever som hamnar mellan stolarna och inte får plats på önskat KTT, de behöver därmed ofta åka en lång väg till ett annat KTT.

Stadsdelarna kan i undantagsfall teckna individuella avtal med verksamheter som inte ingår i valfrihetssystemet om det krävs för att kunna verkställa ett beslut om KTT. Socialförvaltningen har i nuläget inte tillgång till några siffror gällande hur många avsteg som görs i staden. Till nästa möte kan socialförvaltningen se över antalet avsteg från valfrihetssystemet och även undersöka hur många barn som ingår i en CSU-grupp som även har behov av KTT.

För en hållbar LSS-hälsa! (Funktionsrätt Stockholm)

LSS-sjuksköterskorna har ett mycket stort ansvar på olika boenden, men står mycket ensamma i sin yrkesroll. De har ingen läkare tillgänglig, utan är hänvisade till kontakt med varje boendes husläkare vid behov av läkarkonsultation.

Budgetuppdrag: Att koppla en läkare till varje LSS-boende som man har möjlighet att ansluta sig till.

Socialförvaltningen har med sig ett svar från förvaltningens medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS). Socialförvaltningen instämmer i att det är en angelägen fråga och kunde vi påverka regionen i det hänseendet skulle vi gärna göra det. Förvaltningen får titta på hur det eventuellt skulle kunna göras.

I dagsläget är primärvården regionens ansvar. Som det ser ut i dag finns det ett sjuttio-tal olika vårdcentraler utöver sjukhusen och olika typer av specialistmottagningar, t.ex. psykiatri, neurolog, hud etc. Majoriteten av de som bor på LSS-boendena har flera olika vårdkontakter inom den regionala hälso- och sjukvården. På jourtid (utanför kontorstid) är det kontakt via 1177, eller 112 om hälsotillståndet är allvarligt.

Inom äldreomsorgen har man gjort särskilda avtal kring en läkarorganisation för äldreboenden. Någon motsvarande överenskommelse finns inte inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning. Social- och trygghetsroteln uppgav att den kan ta upp frågan på politisk nivå med regionen.

Det som har gjorts för vår målgrupp inom regionen är att det finns särskilda SMO-mottagningar (Samordnat medicinskt mottagande). Dessa mottagningar är till för personer med stora omvårdnads-

behov. Det finns fyra sådana mottagningar i länet, varav en ligger i Järva.

Socialförvaltningen nämnde även att det finns en statlig utredning ([Stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård - Regeringen.se](#)) som behandlar frågan om kommunalt anställda läkare. Om den klubbas igenom kan läget förändras.

Som ett stickspår tog FUB Stockholm upp alla läkarintyg som krävs för mer eller mindre allt numer. Det borde finns ett grundläkarintyg som gäller för allt. Det skulle underlätta för alla.

Socialförvaltningen informerade om att det finns en ny samrådsgrupp för personer med funktionsnedsättning och hälsa. Det är en ny struktur för samverkan på regional nivå. Ett uppdrag som den sitter med just nu är att titta på transition från barn till vuxen. Samrådsgruppen kommer att vilja samarbete med intresseföreningarna i den frågan.

Tid för nästa möte och avslut

Nästa möte bokas in tisdagen den 4 november, klockan 09:00-10:30.

Vid det mötet följs nedanstående punkter upp:

- uppdraget kring äldre med IF/autsim, både vad gäller aktiviteter på dagtid och boende
- uppfattningen om rörelse bland biståndshandläggare, vad grundar den sig i
- siffror kring avsteg från KTT inom LOV
- tillgången till läkare på LSS-boenden.